

ВОДИЧ КРОЗ ПРАВА

Право на накнаду плате за вријеме привремене спријечености за рад

Фонд
здравственог осигурања
Републике Српске

www.zdravstvo-srpske.org

Према Закону о обавезном здравственом осигурању Републике Српске поред права на здравствену заштиту, постоји још једно право, а то је право на накнаду плате за вријеме привремене спријечености за рад (боловање).

Како се остварује ово право?

Постојање основа и дужина трајања привремене спријечености за рад утврђује се на основу прегледа осигураника код доктора специјалисте у здравственој установи која има закључен уговор са ФЗО РС из одговарајуће гране медицине и који се у медицинском налазу јасно изјаснио да осигураник није способан за рад.

Када боловање прописује породични доктор, а када се осигураник упућује на првостепену комисију за боловање?

За утврђивање боловања до 30 дана надлежан је породични доктор, који узима у обзир само налаз доктора специјалисте из одговарајуће уговорене здравствене установе. За боловања преко 30 дана породични доктор осигураника упућује првостепеној комисији за оцјену привремене спријечености за рад. У случају да осигураник није задовољан одлуком првостепене комисије за оцјену боловања, он има могућност да у року од три дана од оцјене у надлежној филијали Фонда тражи издавање рјешења. На то рјешење осигураник има право да у року од 15 дана од дана пријема рјешења поднесе жалбу Фонду, у надлежној организационој јединици.

ВАЖНО: Труднице, осигураници који болују од инфективних болести, тешко покретна и непокретна лица не морају лично да долазе на оцјену комисије за боловања, медицинску документацију умјесто њих може да донесе и неко други. За осигуранике који се налазе на болничком лијечењу или су пратња дјетета које се налази на болничком лијечењу не врши се оцјена привремене спријечености за рад, већ се извјештај о трајању привремене спријечености за рад издаје на основу отпусног писма или потврде да се осигураник налази на болничком лијечењу.

Када родитељ/старатељ има право да буде на боловању због њега дјетета?

- Запослени родитељи имају могућност боловања за њега дјетета или ужег члана породице у трајању до 15 календарских дана по дјетету на годишњем нивоу (ако је ријеч о дјетету млађем од 15 година), или седам дана годишње (ако је ријеч о дјетету или ужем члану породице старијем од 15 година);
- Поред овог права, омогућено је и да родитељ/старатељ има право на боловање уколико се уз дијете налази на болничком лијечењу као пратња, па све док траје то болничко лијечење. Ово право има један од родитеља

или старатеља који у болници борави у пратњи дјетета у складу са важећим прописима на препоруку љекара који дијете лијечи. (Напомена: право на боловање за вријеме трајања болничког лијечења не умањује право на поменутих 15 или седам дана које осигураник има за његу дјетета или члана уже породице током године);

- Запослени родитељи у случају тешког оштећења здравственог стања дјетета до 18 година живота (због малигне болести, тешког оштећења можданих структура или другог тешког погоршања здравственог стања дјетета) имају право на боловање до четири мјесеца у току календарске године. Ово право се остварује на приједлог здравствене установе терцијарног нивоа у Републици Српској, а боловање утврђује породични доктор првих 30 дана непрекидно, а преко 30 дана првостепена комисија за оцјену привремене спријечености за рад. Право се може користити непрекидно или по потреби са прекидима током календарске године.

Да ли осигураник који је на боловању може да напусти мјесто пребивалишта?

У циљу што бржег опоравка и спрјечавања погоршања здравственог стања осигураника, дефинисано је да осигураник за вријеме трајања боловања не смије напустити мјесто сталног пребивалишта, осим када одлази породичном доктору или када је упућен на дијагностичке прегледе и лијечења која се налазе ван мјеста пребивалишта.

ВАЖНО: Осигураник који се налази на боловању дужан је да се сваких 15 дана јавља свом породичном доктору ради обављања контролних прегледа, изузетак су осигураници који се налазе на болничком лијечењу или су пратња дјетета које се налази на болничком лијечењу. У супротном, породични доктор може да закључи боловање!

Колика је плата за вријеме боловања?

Накнаду плате за вријеме боловања до 30 дана исплаћује послодавац из својих средстава, а боловања дужа од 30 дана иду на терет ФЗО РС, осим у случају повреда на раду и професионалних обољења. Плата за вријеме боловања исплаћује се у висини од 70 до 100 одсто нето плате у зависности од разлога привремене спријечености за рад:

- За болести и компликације у вези са одржавањем трудноће – 100 одсто;
- Малигна болест и њега дјетета обољелог од малигнух болести – 100 одсто;
- Добровољно давање органа, ткива и ћелија – 100 одсто;
- Спровођење прописане мјере обавезне изолације као клицоноше или због

појаве заразе у његовој околини у складу са прописима којима је уређена област заштите становништва од заразних болести – 90 одсто;

- Болест, повреда, медицинско испитање и нега обољелог члана уже породице (изузет за њега дјетата обољелог од малигних болести) - 70 одсто.

НАПОМЕНА: Колективним уговором, општим актом и уговором о раду може се прописати и већи проценат накнаде плате од прописане за боловања у трајању до 30 дана.

Које су могућности послодавца?

Послодавци имају могућност да за раднике који се налазе на боловању затраже ванредну оцјену привремене спријечености за рад, уколико сумњају у оправданост боловања. Првостепена комисија на основу тог захтјева послодавца позива осигураника на комисију и обавља преглед. Исход ванредне оцјене боловања је или наставак боловања или враћање на посао одмах наредног дана, ако се установи да је радник неоправдано на боловању. Послодавца о исходу ванредне оцјене обавјештава породични доктор осигураника/радника. Поред ванредне оцјене боловања, послодавци имају могућност да од Фонда затраже контролу оправданости боловања која су или већ закључена или још трају. У том случају контролори Фонда одлазе у здравствену установу и контролишу да ли је боловање утврђено у складу са Правилником. У случају контроле боловања провјерава се здравствени картон осигураника и уколико се утврде неправилности примјењују се уговором предвиђене казне према здравственој установи у којој је запослен љекар који је прописао боловање.

Здравствено осигурање вриједи више ако знате своја права!

Више детаља можете добити на бројеве телефона:

051 249 238; 051 249 211

Питање можете поставити и на:

zastitnik.prava@zdravstvo-srpske.org

portparol@zdravstvo-srpske.org